

Oikealla polulla – kävely ja pyöräily on sallittua niille merkityillä reiteillä. Kuva on Äkäslompolon jäältä, jossa on reittejä jokaisen käyttäjän tarpeisiin. Paikoin kävely- ja pyöräilyreitit risteävät latujen kanssa, kuten esimerkiksi tämän lehden kansikuvassa, joka on otettu Jounin Kaupan rannassa.

Kävely ladulla kiukuttaa – helppoa ratkaisua ei ole

Hiihtäjä, maltathan mielesi! Uusia opastekylttejä pystytetään, ja hotellit sekä safariyrittäjät informoivat ulkomaalaisvieraita.

Vasta-ajettu hiihtolatu on jälleen talsittu kuopille. Ärtymys korventaa hiihtäjää, joka lenkin päätteeksi purkaa pettymystään Ylläksen sosiaalisen median kanaviin: ”Miten tätä ei saada kuriin?”

Ladulla kävely on alkuvuonna herättänyt kiivasta keskustelua Ylläksen someryhmissä. Aihe ei tietenkään ole uusi: ei Ylläksellä, ei muissa hiihtokeskuksissa eikä muuallakaan Suomessa. Siinä missä Etelä-Suomen ladun tarvitsevat useimmat tietää tekevänsä väärin, ei Pohjois-Suomen latutalsija monestikaan ymmärrä, ettei perinteisen urien väliin jäävällä baanallakaan ole syytä kävellä.

– Täällä ladulla kävelijät ovat yleensä ulkomaalaisia matkailijoita. Suomalaiset tietävät kyllä säännöt, Ylläksen Matkailuyhdistyksen toiminnanjohtaja **Johanna Koivumaa** kertoo.

– Hyvin harva ladulla kävelee tuhoamismielessä, arvioi puolestaan Visit Ylläksen toimitusjohtaja **Kati Vehmas**.

Suurimpana syynä latukävellyn Koivumaa ja Vehmas pitävät tietämättömyyttä.

– Ulkomaalaisilla matkailijoilla ei välttämättä ole kulttuurista taustaa asian ymmärtämiseen. Vaikka asiasta tiedotetaan, tilanne on haastava, sillä matkailijat vaihtuvat tiheään, Vehmas pohtii.

Koivumaa kertoo olleensa yhteydessä Ylläksen suurimpiin hotelleihin ja safariyrittäjiin.

– Olen soittanut kaikki isoimmat hotellit ja safariyrittäjät läpi ja pyytänyt heitä informoimaan asiakkaitaan. Minulle kerrottiin, että näin toimitaan jo.

Tammikuun lopulla Matkailuyhdistys myös toimitti hotelleille ja safariyrittäjille kuvalista materiaalia, muun muassa kieltokylttejä ja opastustauluja, informoinnin tueksi.

– Teemme asian eteen töitä, Koivumaa painottaa.

Opastekylttejä risteyskohtiin

Eniten laduilla kävellään Äkäslompolon ja Ylläsjärven kyläkeskusten tuntumassa hotellien läheisyydessä ja lähtöporttien luona. Myös latujen ja talvipolkujen risteyksissä erehdytään toisinaan ladulle.

Ylläksen latuja hoitaa uusi reittiyhtiö Tunturi-Lapin Reitit. Yhdessä talvireittien ylläpidosta vastaavan Matkailuyhdistyksen kanssa se pystyttää uusia kieltokylttejä kriittisimpiin risteyskohtiin. Kylttejä viedään paikoilleen tämän lehden mennessä painoon.

Reittiyhtiön toimitusjohtaja **Jukka Paalanen** kehottaa ladulla kävelystä hermostuneita malttiin.

– Kannattaisi ottaa rauhallisesti eikä provosoitua. Parhaamme teemme, mutta kieltokylttejä ei voi joka puuhun laittaa.

Yhteiskäyttöreitit saattavat hämmäntää matkailijoita, Paalanen arvioi. Samaa mieltä on Matkailuyhdistyksen Johanna Koivumaa.

– Että tässä nyt saa kävellä, mutta muualla ei.

Myös karttasovellukset ohjaavat toisinaan ladulle.

– Ilmeisesti Google Maps ohjaa joissakin paikoissa ladulle, Visit Ylläksen Kati Vehmas sanoo.

Toisaalta ladulla kävelijät eivät ole aina siirtyneet pois ladulta, vaikka heille on asiasta huomautettu, Koivumaa kertoo

Matkailuyhdistykselle tullee palautteita.

– Keskustelutilanteet ladulla ovat toisinaan olleet haastavia, Vehmas vahvistaa.

Kieltokylttien suuri määräkin ei poistane ladulla kävelyä täysin. Tätä mieltä ovat kaikki haastatellut.

– Vaikka me laittaisimme kuinka paljon kylttejä tahansa, niin aina siellä joku kävelisi. Ei ole sellaista viitoitusta keksitty, mikä olisi aukoton, Koivumaa huokaa.

– Jos asia olisi helposti ratkaistavissa, se olisi jo ratkaistu. Eihän ongelma ole millään tavalla uusi. Rovaniemelläkin monet ulkomaalaismatkailijat ajattelivat, että ihanaa, heille on tehty kävelyreitti metsässä, pitkään Rovaniemellä asunut Vehmas vertaa.

Viitoitusjärjestelmää pohdittava

Pallas-Yllästunturin kansallispuiston viitoituksessa olisi mieltävää muutenkin, ei vain ladulla kävelyn kieltokylttien osalta, sanoo Johanna Koivumaa.

– Viitoituskokonaisuus on on-

gelmallinen. On reittejä, joilla saa kesällä kävellä mutta joilla talvella on hiihtolatu. Kesällä taas pyörän kuvasta opasteissa ulkomaalainen matkailija monesti tulkitsee, että siinä ei saa kävellä vaan kyseessä on pelkkä pyöräreitti.

Koivumaa mukaan paras ratkaisu olisi uusia kansallispuiston viitoituskokonaisuudessaan niin, että se olisi yhtenäinen eri puolilla puistoa. Se tulisi kuitenkin kalliiksi.

– Kansallispuiston taholta on kerrottu, etteivät he ole ainakaan tällä hetkellä uusimassa.

Metsähallituksen suunnittelija **Jari Ylläsjärvi** vahvistaa, ettei kansallispuiston viitoitukseen ole tulossa suuria muutoksia.

– Olemmelisäämässä opasteita uusille taukopaikoille, kuten Aakenustuvalla. Lisäksi viitoitusta yhtenäistetään niin, että esimerkiksi Kesängin Keitaalla ja Karilassa olevat vanhat puiset viitat poistetaan. Tilalle tulevat metalliset viitat, kuten muuallakin puistossa.

Ylläsjärven mukaan muualta puiston alueelta ei ole tullut palautetta viitoituksesta.

– Ylläksellä on toivottu, että kaikki pyöräreitit merkattaisiin erikseen. Sitä ei olla ainakaan vielä tekemässä. Nythän valkealla pyöräreittiviitoituksella on merkattu suosittelut, niin sanotut top-reitit.

Latukävelyongelmaan parhaana ratkaisuna Ylläsjärvi pitää lisäkylttejä jo olemassa oleviin viitoitustolppiin. Myös talvipolkujen merkintää voisi hänen mukaansa selkiyttää paikoissa, joissa yhteiskäyttöreitiltä kävelijät ohjataan takaisin omalle polulle.

– Nyt talvipolun jatko on merkattu sinisellä kepillä. Ehkä siihen voisi laittaa nuoliviitan, että polku jatkuu täällä. Kun kävelijät keskustelevat toistensa kanssa, he eivät välttämättä huomaa, mihin suuntaan polku jatkuu, hän pohtii.

Ylläsjärvi uskoo ladulla kävelyn myös vähenevän kevään lähetessä.

– Ehkäpä se ongelma poistuu, kun kevät koittaa ja laduilla on enemmän hiihtäjiä.

Johanna